

vogels het jaar door, in en rond een plattelandstuin

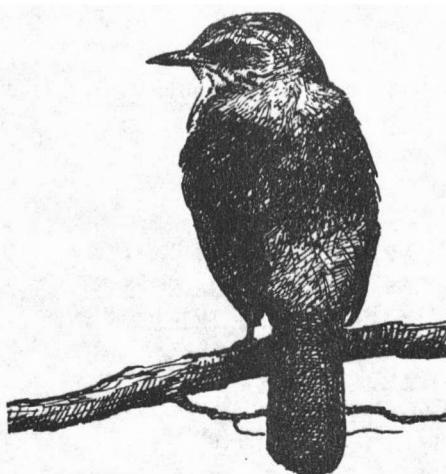
Margaret en Richard Vaughan

Inleiding

Gedurende het jaar 1984 werden vogelwaarnemingen verricht in een heel klein gedeelte van de gemeente Haren. De bedoeling hiervan was een gedetailleerd verslag te geven van een beperkt gebied dat bijna elke dag geïnventariseerd kon worden.

Beschrijving van het terrein

Het onderzoeksgebied ligt vlakbij de grens tussen de provincies Groningen en Drenthe, ten oosten van het Noordlaarderbos. Het bestaat uit een tuin en woonhuis, Duinweg 20, Noordlaren, groot 20 are en 20 centiare, het akkerland rondom dat vanuit dit erf gezien kan worden, en ook een klein drassig en laagliggend weiland, een pingo, vlakbij. De tuin is behoorlijk wild, met enkele appel- en perebomen,

wat struiken, berken en coniferen, twee wilde kastanjabomen en een beuk, ruigte en wat bramen. In de winter werden de vogels regelmatig gevoerd.

Werkwijze

Alle vogels gezien en gehoord in en vanuit huis en tuin werden het hele jaar 1984 door, dagelijks geïnventariseerd. De waarnemingen werden door de twee auteurs, die ter plekke wonen en door familieleden en vrienden op bezoek gedaan.

In de tabel worden de waargenomen soorten vermeld met aantal waarnemingen per maand, en onder opgave van de veronderstelde status.

Tabel van alle soorten gezien of gehoord gedurende 1984 te Duinweg 20, Noordlaren. (J=jaarvogel, Z=zomergast, W=wintervogel, T=trekvogel)

	status	ja	fe	ma	ap	me	ju	jl	au	se	ok	no	de	Totaal aantal waarnemingen per soort
blauwe reiger, <u>Ardea cinerea</u>	J			3	4	1		1	1	3	1	1	2	17
knobbelzwaan, <u>Cygnus olor</u>	?			1										1
kolgans, <u>Anser albifrons</u>	?			1										1
bergeend, <u>Tadorna tadorna</u>	Z			1	6	17	7							31
wilde eend, <u>Anas platyrhynchos</u>	Z			1	10	4		1						16
bruine kuikendief, <u>Circus aeruginosus</u>	?									1				1
blauwe kuikendief, <u>Circus cyaneus</u>	?									1				1
havik, <u>Accipiter gentilis</u>	J	1		2		1	1		2	2	2			11
sperwer, <u>Accipiter nisus</u>	J	3		1	2	1	1		3	3		2		16
buizerd, <u>Buteo buteo</u>	J	1	2	5	4		3	3	4	3	3		2	31
torenvalk, <u>Falco tinnunculus</u>	Z				4	3	1					1		9
boomvalk, <u>Falco subbuteo</u>	Z					1	4			1				6
slechtvalk, <u>Falco peregrinus</u>	?			1										1
fazant, <u>Phasianus colchicus</u>	J	5	9	13	7	4	1	2	1	3	3	1	2	51
scholekster, <u>Haematopus ostralegus</u>	Z			2	5	13	21	17						58
zilverplevier, <u>Pluvialis squatarola</u>	?									1				1
kievit, <u>Vanellus vanellus</u>	Z			18	20	28	24	7	14	7	6	6		130
watersnip, <u>Gallinago gallinago</u>	W									1		1	1	3
grutto, <u>Limosa limosa</u>	Z				4	2	1							7
regenwulp, <u>Numenius phaeopus</u>	T				2	4		2	1					9
wulp, <u>Numenius arquata</u>	Z			1	2	1		4		7	1			16
tureluur, <u>Tringa totanus</u>	?						1							1

	status	Totaal aantal waarnemingen												
		ja	fe	ma	ap	me	ju	jl	au	se	ok	no	de	per soort
groenpootruiter, <u>Tringa nebularia</u>	T					2	1	6	2	1			12	
kokmeeuw, <u>Larus ridibundus</u>	J			6	7	3	5	7	7	16	11	5	3	70
stormmeeuw, <u>Larus canus</u>	J			1					1	1			3	
zilvermeeuw, <u>Larus argentatus</u>	J		1	1			2		1		1		6	
holenduif, <u>Columba oenas</u>	Z			4	5	4	5		16	3			37	
houtduif, <u>Columba palumbus</u>	J		5	22	20	31	28	21	21	19	13	14	9	203
turkse tortel, <u>Streptopelia decaocto</u>	?			1									1	
tortelduif, <u>Streptopelia turtur</u>	Z				2	5	7						14	
koekoek, <u>Cuculus canorus</u>	Z					1	16						17	
ransuil, <u>Asia otus</u>	J					1							1	
gierzwaluw, <u>Apus apus</u>	Z					4	12	4					20	
groene specht, <u>Picus viridis</u>	J		1	4	9	7	1	5	3	5	10	1	1	47
zwarte specht, <u>Dryocopus martius</u>	?			1							1		2	
grote bonte specht, <u>Dendrocopus major</u>	J	9	15	27	19	31	14	6	13	13	9	9	11	176
veldleeuwerik, <u>Alauda arvensis</u>	Z		1	1			14	8		2	4	4	34	
boerenzwaluw, <u>Hirundo rustica</u>	Z				2	12	8	1	8	14			45	
graspieper, <u>Anthus pratensis</u>	T			1						2	2		5	
witte kwikstaart, <u>Motacilla alba</u>	Z			3	4	13	4		1	3	1		29	
winterkoning, <u>Troglodytes troglodytes</u>	J	2	3	10	17	30	30	20	20	20	18	15	3	188
heggemus, <u>Prunella modularis</u>	?			4			4						8	
roodborst, <u>Erithacus rubecula</u>	J	13	15	17	20	23	21	15	19	16	4	17	17	197
gekraagde roodstaart, <u>Phoenicurus phoe</u>	Z				1	11	8	1					21	
tapuit, <u>Oenanthe oenathe</u>	T					2				1			3	
merel, <u>Turdus merula</u>	J	16	16	26	30	31	29	16	12	15	27	24	17	249
kramsvogel, <u>Turdus pilaris</u>	W	3	1	6	5					3	7	3	1	29
zanglijster, <u>Turdus philomelos</u>	Z			6	9	14	11	3					43	
koperwiek, <u>Turdus iliacus</u>	W	1								1	7	2	11	
grote lijster, <u>Turdus viscivorus</u>	J	1		4	6	11	1			6	11		40	
braamslijper, <u>Sylvia curruca</u>	Z					3	4		1				8	
tuinfluit, <u>Sylvia borin</u>	Z					9	8						17	
zwartkop, <u>Sylvia atricapilla</u>	Z					5	15	2					22	
tjiftjaf, <u>Phylloscopus collybita</u>	Z				10	28	26	21		9	3		97	
fitis, <u>Phylloscopus trochilus</u>	Z					15	13		2	1			31	
goudhaantje, <u>Regulus regulus</u>	W	4	3	1						3	1	5	2	19
vuurgoudhaantje, <u>Regulus ignicapillus</u>	?											4	4	
grauwe vliegenvanger, <u>Muscicapa striata</u>	?								1				1	
bonte vliegenvanger,.....	Z					28	23	1					52	
staartmees, <u>Aegithalos caudatus</u>	J	1	2	2	16	22	5	1	5	3	13	4	7	81
matkopmees, <u>Parus montanus</u>	J		4	4			4	1	21	22	19	13	6	93
kuifmees, <u>Parus cristatus</u>	?									1			1	
zwarte mees, <u>Parus ater</u>	?		2										2	
pimpelmees, <u>Parus caeruleus</u>	J	12	17	28	19	25	21	17	8	17	17	15	17	213
koolmees, <u>Parus major</u>	J	15	18	30	20	31	27	20	22	28	30	25	20	286
boomkruiper, <u>Certhia brachydactyla</u>	J			3	4	1			4	1	3	4	1	21
wielewaal, <u>Oriolus oriolus</u>	Z					3	5						8	
vlaamse gaai, <u>Carrulus glandarius</u>	J	7	16	23	19	21	15	11	14	23	28	21	14	212
ekster, <u>Pica pica</u>	J	14	17	26	20	30	30	21	16	24	24	25	19	266
kauw, <u>Corvus monedula</u>	J	2	6	19	20	31	29	15	4	28	28	18	7	207
roek, <u>Corvus frugilegus</u>	W									2	2	4	1	9
zwarte kraai, <u>Corvus corone</u>	J	2	5	21	20	31	26	16	16	26	27	22	16	228
bonte kraai, <u>Corvus c. cornix</u>	?										1		1	
spreeuw, <u>Sturnus vulgaris</u>	J	1	8	25	20	29	26	18	10	19	23	8		187
ringmus, <u>Passer montanus</u>	J	9	7	24	30	31	30	21	13	23	29	24	19	250
vink, <u>Fringilla coelebs</u>	J	12	19	28	15	19	19	9	3	10	26	24	19	203
keep, <u>Fringilla montifringilla</u>	W	1	1										2	
groenling, <u>Carduelis chloris</u>	?			2				1					3	
putter, <u>Carduelis carduelis</u>	?				1								1	
sijs, <u>Carduelis spinus</u>	W		5	9							2		16	

kneu, <u>Acanthis cannabina</u>	?			1	1								2
kruisbek, <u>Loxia curvirostra</u>	W	4	3	1									8
goudvink, <u>Pyrrhula pyrrhula</u>	J				1	1	1	2				3	8
totaal aantal soorten per maand:		25	28	50	42	52	49	37	34	47	40	34	28

Afwezige of bijna afwezige soorten

opvallend is het dat sommige soorten elders gewoon zijn, maar hier afwezig of bijna afwezig. Het gaat om 9 soorten:

turkse tortel	putter
huiszwaluw	kneu
heggemus	geelgors
huismus	patrijs
groenling	

Vermoedelijk waren de laatste vijf soorten op deze lijst gewone vogels in het recente verleden, maar nu bijna verdwenen. Wij hebben vijf patrijzen in de herfst van 1981 gezien maar geen meer sindsdien.

De eerste vier soorten zijn vogels van boerderij, tuin en dorp. Sinds onze aankomst in Noordlaren in augustus 1981 hebben wij geen enkele huismus te Duinweg 20 gezien.

Bijlage 1: trekvogels in de pingo 1981-1982.

Op onze aankomst te Duinweg 20, Noordlaren, op 4 augustus 1981, vonden wij dat de pingo vlakbij ons huis - een cirkel-vormig stuk weiland ongeveer 400 meter in omtrek - onder water stond. Tegen juli 1982 was het water al weg. In de periode augustus 1981 t/m mei 1982, was hier een aanzienlijke trek van eenden en steltlopers waar te nemen. De belangrijkste zijn:

kleine zwaan	6 volwassen en 2 jonge vogels op 1-3-82.
wintertaling	aanwezig 4-8-81 t/m 5-10-81 met maximum ongeveer 30 op 14- en 26-8-81. Voorjaar '82: 6 op 29-4-82
pijlstaart	1 op 1-4-82.
slobeend	aanwezig 4-8-81 t/m 9-8-81
wilde eend	aanwezig tussen 4-8-81 en 22-8-81
kleine plevier	2 op 22-4-82
kievit	aanwezig 13-8-81 t/m 17-10-81 maximum 40 op 14-8-81
kemphaan	aanwezig 4-8-81 t/m 9-8-81 maximum 12
zwarte ruiter	aanwezig 4-8-81 t/m 25-8-81 maximum 16 op 20-8-81
groenpootruiter	aanwezig 4-8-81 t/m 24-8-81 maximum 5 op 14-8-81 voorjaar 1982: 1 op 23-4-82, 2-5-82, 13-5 t/m 16-5 en 21-5-82.
witgatje	aanwezig 4-8-81 t/m 5-9-81 maximum 2 op 21-8 en 5-9. Voorjaar 1982: 1, op 28-4-82.
bosruiter	aanwezig 4-8-81 t/m 17-10-81 maximum 3 op 11-8-81 Voorjaar 1982: aanwezig tussen 3-5-82 en 17-5-82 maximum 4 op 13-5-82
oeverloper	1, 19-8-81 en 3-9-81.
watersnip	aanwezig 4-9-81 t/m 26-9-81 met maximum c.20 op 13-8.